

**KANTONALNA
PRIVREDNA
KOMORA TUZLA**

**BROJ 1 i 2/15,
januar/februar
2015. godine**

KOMORSKI INFORMATOR

**GUTIĆ: "DAT ĆU PUNU
PODRŠKU ONIMA KOJI ĆE
TK IZVUĆI IZ KRIZE"**

**PRIJEDLOG MJERA ZA
POBOLJŠANJE STANJA U
PRIVREDI TK**

**TUZLANSKA INICIJATIVA:
POZIV ZA SPAS PRIVREDE
BIH**

**ČERGIĆ: "DO KRAJA GODINE
ZNAĆEMO PARTNERA U
GRADNJI TE BANOVICI"**

Komorski informator Sadržaj

**KANTONALNA
PRIVREDNA
KOMORA TUZLA**

**KOMORSKI INFORMATOR
BROJ 1 i 2/15,**
januar/februar
2015. godine

IZDAVAČKI SAVJET:

1. Nedret Kikanović, član
2. Mirsad Kukić, član
3. Bajazit Jašarević, član
4. Suad Selimović, član
5. Nurudin Žunić

REDAKCIJSKI KOLEGIJ:

1. Nedret Kikanović, član
2. Esad Arnautović, član
3. Nurudin Žunić, član
4. Suad Selimović, član

IZDAVAČ:

Kantonalna privredna
komora Tuzla

GL. I ODGOVORNI UREDNIK:

Dino Kalesić

**TEHNIČKA PRIPREMA,
REPRO I ŠTAMPA:**

GRIN d.o.o. Gračanica

ZA ŠTAMPARIJU:

Adnan Imerović, direktor

TIRAŽ:

500 primjeraka.

ADRESA:

Trg slobode bb
e-mail: kpktz.ba@bih.net.ba
<http://www.kpktz.ba>

Međunarodna investicijska konferencija	3
Aktuelno stanje i prijedlozi za unapređenje koncesija u jačanju privrednog razvoja	4
Hitno riješiti probleme u prometu	5
Stanje u privredi je alarmantno	6
Primjena uputstva o pojednostavljenom carinskom postupku po fakturi	7
Čerčić: "Do kraja godine znaćemo partnera u gradnji TE Banovići"	8
Tuzlanska inicijativa: poziv za spas privrede BiH	9
Gutić: "Dat ću punu podršku onima koji će TK izvući iz krize"	10
Prijedlog mjera za poboljšanje stanja u privredi TK	11, 12 i 13
Tehnološko-poslovna saradnja	14
Gold program za privredu TK	15
Novosti iz firmi članica Komore	16
Vijesti iz komorskog sistema	17

Pripreme za 6. SBF

Međunarodna investicijska konferencija

Održana radionica u Komori Tuzla - Upoznati privrednika TK sa potencijalima i mogućnostima SBF - Bit je da prikazati potencijale bh privrednika, njihove projekte, naći im partnere

Kantonalna privredna komora Tuzla u saradnji sa Bosna Bank International, Privrednom komorom Federacije Bosne i Hercegovine je, u sklopu priprema za održavanje ovogodišnje 6. međunarodne investicijske konferencije - Sarajevo Business Forum (SBF) 2015., organizirala radionicu pod nazivom Priprema projekata za učešće na Sarajevo Business Forumu 2015“. Riječ je o radionici za kompanije i pojedince za prijavu i izradu projekata koji bi mogli biti prezentirani i ponudeni stranim investitorima na SBF-u. **“Cilj radionice je, da se privrednici na Tuzlanskom kantonu upoznaju sa potencijalima i mogućnostima SBF te sa poslovanjem banke i najkonkurentnijim linijama koje se nude. Potencijali SBF su veliki. SBF je najveća investicijska konferencija u jugoistočnoj Evropi koja se održava svake godine u maju. Bit je da prikažemo potencijale bh privrednika, njihove projekte, da im nađemo partnere, te da sklopimo neki drugi oblik partnerstva kako bi mogli realizovati njihove projekte”**, kazao je za Fenu Haris Hadžić, jedan od pionira SBF.

Prema dosadašnjim iskutvima, na svakom Forumu, kao i poslije, kako je rekao, desi se oko pet do deset potpisivanja projekata koje VIP Biznis klub, kao glavni organizator SBF, pokušava realizovati tokom cijele godine. **“Prije godinu-dvije uspjeli smo napraviti neke pomake i pomoći, zajedno sa TIKa-om, turskom agencijom za pomoć, tuzlanskom Rektoratu da se obnovi biblioteka i još jedan objekat. Projektu TE Banovići, čija je pripremna dokumentacija u samom finišu, obezbijedili smo puno stranih investitora”**

istakao je Hadžić. Dodao je da je sama posjećenost dokaz da je zainteresovanost velika, te da je SBF jedini i najveći događaj koji se tiče mogućnosti pronalaženja inostranih partnera kao i partnera iz regije. Inače, Sarajevo Business Forum organizuje Bosna Bank International (BBI) u saradnju s Islamskom razvojnom bankom s ciljem jačanja privredne saradnje i privlačenje međunarodnih ulaganja u jugoistočnu Evropu. Konferencija je regionalnog karaktera, a osim privrednika iz BiH, najavljeno je učešće poslovnih ljudi iz Albanije, Crne Gore, Hrvatske, Makedonije, Slovenije, Srbije i drugih zemalja kako regiona tako i cijelog svijeta, koji će imati priliku da prezentiraju svoje projekte investitorima i predstavnicima investicionih fondova iz bogatih zemalja Zaljeva.

BBI banka i njen VIP biznis klub kao organizatori Sarajevo Business Forumu sve predstavljene projekte za ulaganja svake godine sakupe u Knjigama projekata koje naposljetku predstavljaju svojevrsan vodič za investiranje u region Jugoistočne Evrope s konkretnim prijedlozima i podacima, koji su do u detalje razrađeni. BBI banka već šestu godinu kroz SBF radi na kreiranju investicijskog ambijenta u okviru svoje društvene odgovornosti kako prema lokalnoj, tako i široj zajednici regije Jugoistočne Evrope.

D.K.

Iz Udruženja za energetiku, rudarstvo i industriju...

Aktuelno stanje i prijedlozi za unapređenje koncesija u jačanju privrednog razvoja

Redovna sjednica Odbora Udruženja - Pojašnjenje osnovnih pojmova, načina dodjele, zakonske regulative za koncesije - Prijedlozi za unapređenje koncesija

Udruženje za energetiku, rudarstvo i industriju Kantonalne privredne komore Tuzla, u Banovićima je organizovalo redovnu sjednicu Odbora Udruženja a u okviru Programa rada Udruženja za 2015. godinu. Tema sastanka bilo je "Aktuelno stanje i prijedlozi za unapređenje koncesija u jačanju privrednog razvoja". Nakon uvodnih izlaganja i diskusije u kojoj su učestvovali skoro svi prisutni donešen je glavni zaključak prema kojem se zahtijeva povlačenje prijedloga Zakona o koncesijama F BiH, koji je u Domu naroda Parlamenta F BiH i da novouspostavljene vlasti, svih nivoa, pristupe izradi sasvim novog zakona na čijoj izradi treba da rade kompetentne osobe na principu multidisciplinarnosti. Potrebno je glavni zaključak promovirati u svim medijima te sa istim informirati poslanike Parlamenta F BiH, stav je i zaključak sudionika sastanka Odbora. Tokom sjednice data su pojašnjenja osnovnih pojmova i zakonske regulative vezanih za koncesije, razgovaralo se i o načinima dodjele koncesija te o predmetima koncesije na području Tuzlanskog kantona koji se koriste na osnovu zaključenih ugovora o koncesiji. Zaključak ovog skupa predložen je u prijedlogu za unapređenje koncesija. "I pored činjenice da je u proteklom periodu izvršen obuhvat značajnog dijela prirodnih bogatstava sa kojima raspolaže Tuzlanski kanton, i u narednom periodu je potrebno nastaviti sa aktivnostima na dodjeli koncesija za resurse sa kojima raspolaže Kanton, po bilo kom od ranije navedenih modela. Treba napomenuti da se u postupku dodjele koncesije nalazi 8(osam) predmeta za koje je realno očekivati da bi se mogli okončati i na

osnovu toga zaključiti ugovori o koncesiji do kraja 2015.godine. Navedeni predmeti su uglavnom iz oblasti korištenja voda na području Kantona, te u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede TK, kao koncesora. Jedan od razloga na insistiranje za korištenje prirodnih dobara zaključenjem ugovora o koncesiji je i taj što se time dovode u ravnopravan položaj na tržištu privredni subjekti koji svoju djelatnost obavljaju u skladu sa zaključenim ugovorom, a samim tim i plaćanjem koncesione naknade, sa privrenim subjektima koji to rade bez zaključenog ugovora. U prilog ovome ide i činjenica da je donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama zakona o koncesijama, propisan inspekcijski nadzor nad provođenjem Zakona o koncesijama i suzbijanje nelegalnog korištenja prirodnih dobara koja predstavljaju predmete koncesija. Sama činjenica da 80% prihoda od koncesija, pripada lokalnim zajednicama, koje ta sredstva koriste za nova istraživanja ili za izgradnju objekata infrastrukture u cilju poboljšanja uslova življenja svih građana na području te zajednice, ide u prilog tome da općine treba permanentno da rade na tome da se potencijalni predmeti koncesije prezentiraju javnosti i potencijalnim koncesionarima.

Dokument o politici dodjele koncesija na području Tuzlanskog kantona, sadrži sve prirodne resurse sa kojima su u datom trenutku raspolagale općine na području Tuzlanskog kantona, što nikako ne znači da se u međuvremenu nisu pojavile nove ideje ili došlo do saznanja o mogućem postojanju određenih resursa za koje bi trebalo raditi dodatna istraživanja, kako od

strane javnog tako i od strane privatnog sektora.

Ovome treba pridodati i započete aktivnosti na provođenju Zakona o javno-privatnom partnerstvu, koje podrazumijeva stvaranje uslova pod kojima domaća i strana pravna lica u većinskom privatnom vlasništvu, mogu realizovati projekte javno-privatnog partnerstva sa javnim partnerima u Kantonu, u cilju zadovoljavanja potreba od interesa za javnog partnera u oblastima:

- **obrazovne, kulturne i sportske infrastrukture,**
- **zdravstvene infrastrukture,**
- **informaciono-komunikacijske infrastrukture,**
- **inovacijsko-poduzetničke infrastrukture,**
- **upravljanje ekološkim i čvrstim otpadom, i**
- **drugim oblastima od interesa za kanton i jedinice lokalne samouprave**

Komisija za koncesije će zajedno sa ministarstvima, kao koncesorima, učiniti sve da postupci dodjele koncesije traju što je moguće kraće, kao bi se potencijalni investitori što lakše odlučivali na ulaganja a samim tim i dodatna zapošljavanja. To podrazumijeva i uprošćavanje postupka dodjele koncesija, koji u svom sadašnjem obliku, iziskuje 20-tak koraka od podnošenja samoinicijativne ponude, do zaključenja ugovora o koncesiji, uz učešće resornog ministarstva kao koncesora, Komisije za koncesije i Vlade TK. U cilju što bolje informisanosti potencijalnih korisnika predmeta koncesije, Komisija za koncesije je na web-stranici Vlade TK-regulatorno tijelo-Komisija za koncesije postavila dokumente na osnovu kojih se potencijalni koncesionari mogu informisati o načinu i postupcima ostvarivanja prava na dodjelu koncesije", prijedlozi su za unapređenje koncesija izneseni na redovnoj sjednici Odbora Udruženja za energetiku, rudarstvo i industriju Kantonalne privredne komore Tuzla.

D.K.

Iz Udruženja za promet i komunikacije...

Hitno riješiti probleme u prometu

Problem autobuske stanice „Zapad“ Bukinje – problem kašnjenja u isplatama po osnovu subvencioniranja prijevoza učenika – problem oštećenja magistralnog puta u mjestu Babajići

„Sekcija za unutrašnji promet putnika koja djeluje pri Udruženju za promet i komunikacije Kantonalne privredne komore Tuzla upriličila je redovnu sjednicu Odbora Sekcije a u okviru Programa rada Udruženja za 2015. godinu. Razmatrana je problematika potpisivanja ugovora o pružanju staničnih usluga na Autobuskoj stanici „Zapad“ Bukinje. Zaključeno je da sva privredna društva koja se bave unutrašnjim prometom putnika na Tuzlanskom kantonu, a koja su od firme „Gradski i prigradski saobraćaj“ dd Tuzla dobili ugovor o pružanju staničnih usluga na Autobuskoj stanici „Zapad“ Bukinje u što kraćem roku upute povratnu informaciju, kako bi firma „Gradski i prigradski saobraćaj“ dd Tuzla, mogla da sagleda i iskristališe situaciju i zajedno sa privrednim društvima postigne odgovarajući dogovor. Također, zaključeno je da se uputi dopis kantonalnom ministarstvu u kojem se traži da nadležno ministarstvo da pravno tumačenje vezano za problematiku potpisivanja ugovora o pružanju staničnih usluga na Autobuskoj stanici „Zapad“ Bukinje, odnosno da li tu stanicu mogu brisati iz reda vožnje, jer je ovo problem ne samo za vozače, nego i za same putnike. Bila je ovo prilika da se još jedno zahtijeva od resornog Ministarstva da od Ministarstva finansija traži izvršenje obaveza prema prevoznicima, odnosno da u što kraćem roku isplate nenaplaćene račune za period septembar-december 2014 godine po osnovu prijevoza učenika osnovnih škola – subvencioniranje prijevoza za učenike koji putuju do škole na relaciji dužoj od 4 km. Članovi Sekcije su razgovarali i o problemu oštećenja magistralnog puta u mjestu Babajići. Traži se od Minsitarstva da pomogne u što bržem rješavanju problema saniranja oštećenog magistralnog puta Tuzla-Kalesija-Zvornik, mjesto Babajići, jer su prevoznici prinuđeni da koriste alterativni put kako bi građani mogli svakodnevno da dođu iz Kalesije u Tuzlu i obratno. Ovim alterativnim putem, prevoznici imaju ogromne finansijske gubitke koje će teško moći nadoknaditi. Zahtijevano je i da se izda privremeni red vožnje, odnosno da predloži rutu kojom će prijevoznici

saobraćati na magistralnom putu Tuzla-Kalesija- Zvornik zbog klizišta u mjestu Babajići. Zahtijevi za rješenje ovog problema su upućeni sa ovog skupa JP „Ceste Federacije BiH“, Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija.

„Sekcija za unutrašnji promet putnika, Udruženja za promet i komunikacije Kantonalne privredne komore Tuzla je slala obavjest JP Ceste Federacije BiH doo Sarajevo u kojoj moli da oštećeni dio puta što prije sanira i omogućí da protok saobraćaja funkcioniše normalno. Pošto, do danas ovaj problem nije riješen, odnosno put nije saniran, obraćamo se i Vama sa molbom da ovaj dio magistralnog puta Tuzla-Kalesija-Zvornik, mjesto Babajići što prije sanirate, jer su prevoznici prinuđeni da koriste alterativni put kako bi građani mogli svakodnevno da dođu iz Kalesije u Tuzlu i obratno. Ovim alterativnim putem, prevoznici imaju ogromne finansijske gubitke koje će teško moći nadoknaditi”, navedeno je u dopisu Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija.

D.K.

Zajednička sjednica komorskih udruženja...

Stanje u privredi je alarmantno

Zajednički sastanak članova odbora Udruženja za trgovinu, ugostiteljstvo i turizam i Udruženje za tekstil, kožu i obuću Kantonalne privredne komore Tuzla - Jednoglasno prihvaćen Prijedlog mjera za poboljšanje stanja u privredi TK

Udruženje za trgovinu, ugostiteljstvo i turizam i Udruženje za tekstil, kožu i obuću Kantonalne privredne komore Tuzla organizovali su zajedničku sjednicu odbora udruženja u proširenom sastavu čija je jedna od tema bila i prijedlog mjera za poboljšanje stanja privrede Tuzlanskog kantona. **“Kada je riječ o prijedlogu mjera za poboljšanje, želim istaći da smo prethodnih godina radili intenzivno na stvaranju tog ambijenta koji nedostaje na nivou BiH i našeg Kantona. Međutim, na drugoj strani nismo imali sagovornika, niti u Vladi TK, niti na višem nivou. Nadamo se da će se u narednom periodu promijeniti taj odnos jer je stanje u privredi, koje danas imamo, vrlo alarmantno“**, kazao je Kasim Selimović predsjednik Odbora Udruženja za trgovinu, ugostiteljstvo i turizam. Dodao je kako smatra da će vlade na svim nivoima ovo shvatiti ozbiljno, te da je neophodno da se pristupi promjenama, odnosno stvaranju tog ambijenta. **“Posebno bih skrenuo pažnju na PDV koji se u svim državama regije plaća po naplati potraživanja dok u BiH time kreditiramo državu. Pored veoma visoke cijene kapitala i svih drugih poteškoća na koje nailaze privreda i privrednici, mi imamo i taj problem koji nam država sama nameće“**, istakao je Selimović.

Članovi odbora dva komorska udruženja jednoglasno su prihvatili Prijedlog mjera za poboljšanje stanja u privredi Tuzlanskog kantona s napomenom da se akcenat stavi na drugu mjeru koja je vrlo bitna za sve privrednike Tuzlanskog kantona. Podsjetimo, u drugoj tački dokumenta koji je Komora pripremila novoj Vladi TK apostrofirani su doprinosi i opterećenja na privredu koji su trenutno među najvećim u Evropi. Na zajedničkoj sjednici članova odbora dva komorska udruženja, predstavljen je USAID/Sida GOLD projekat za podršku privredi. Istaknuto je da je Grant Program USAID Sida GOLD projekta osmišljen kako bi nadopunio, distribuirao, promovisao i pružao podršku „alatima“ i pristupima koji će

se razvijati kroz druge aktivnosti USAID Sida GOLD projekta, s ciljem povećanja nivoa ekonomske aktivnosti na području odabranih lokaliteta širom BiH gdje je fokus na prilikama za veliki ekonomski rast, potencijal za ulaganje i kreiranje radnih mjesta visoke vrijednosti. Glavni ciljevi Grant programa USAID Sida GOLD projekta su da: i) obezbijedi izvor fleksibilnih finansijskih sredstava za podršku ostvarenju projektnih ciljeva/ komponenti, i ii) finansira ili sufinansira specifične diskrecione stavke koje mogu dovesti do povećanja sveukupnog ekonomskog rasta i razvoja.

“Želim da skrenem pažnju na projekat koji USAID nudi. Smatram da će biti dobar za privredu kantona te da će biti podržan od strane privrednika”, zaključio je Kasim Selimović zajednički sastanak članova odbora Udruženja za trgovinu, ugostiteljstvo i turizam i Udruženje za tekstil, kožu i obuću Kantonalne privredne komore Tuzla.

D.K.

Inicijativa iz Kantonalne privredne komore Tuzla...

Primjena uputstva o pojednostavljenom carinskom postupku po fakturi

Kantonalna privredna komora Tuzla, u ime privrednika Tuzlanskog kantona, ističe problem i upućuje zahtjev za hitno ukidanje ili hitnu izmjenu Uputstva o pojednostavljenom carinskom postupku po fakturi, objavljenom u "Službenom glasniku BiH", broj 4/15. Naime, direktor Uprave za indirektno oporezivanje je donio Uputstvo o pojednostavljenom carinskom postupku po fakturi (Uputstvo) kojim je, umjesto daljeg uprošćavanja i pojednostavljenja carinskih postupaka prilikom izvoza i uvoza roba, carinski postupak usložio, te na taj način otežao carinjenje roba koje se proizvode na ovom području. Novim Uputstvom, u članu 6. utvrđeno je samo 13 vrsta roba na koje se može primijeniti pojednostavljen postupak po fakturi, čime je u odnosu na ranije Uputstvo o pojednostavljenom postupku na temelju fakture ("Službeni glasnik BiH", broj 2/10), znatno sužena lista roba za koje se može primijeniti pojednostavljen carinski postupak. Privrednici Tuzlanskog kantona čija je struktura proizvoda zasnovana na masovnoj proizvodnji sirovina, repromaterijala, poluproizvoda, i čija je proizvodnja uglavnom orijentisana na inostrano tržište, ne mogu da razumiju zbog čega se propis koji je na snazi i koji je pojednostavio carinsku proceduru, zamjenjuje propisom koji je mnogo restriktiviji. Konkretno, Sisesam Soda iz Lukavca proizvodi natrijum-hidroksid (kaustičnu sodu) iz TB Carinske tarife 28.15, GIKL iz Lukavca proizvodi koks iz TB Carinske tarife 27.07 i benzol iz TB Carinske tarife 27.04, Solana iz Tuzle proizvodi sol iz TB Carinske tarife 25.01, Ingram iz Srebrnika proizvodi kreč iz TB Carinske tarife 25.22 i Fabrika cementa iz Lukavaca proizvodi cement iz TB Carinske tarife 25.23 i još neki drugi proizvođači i iste svakodnevno izvoze na evropsko tržište. Budući da se radi o jednostavnoj, istovrsnoj i lako prepoznatljivoj robi, koju je moguće jednostavno pregledati na graničnom prijelazu u smislu njenog nedvosmislenog tarifnog svrstavanja, provjere porijekla i prihvatanja vrijednosti iskazane u fakturi, ne vidimo nikakvog razloga da se na ovu robu ne može primijeniti pojednostavljena carinska procedura. Ukoliko su u pitanju mjere carinskog nadzora koje su propisane Zakonom o carinskoj politici, privrednici su saglasni da se u postupku carinjenja primjenjuju sve propisane mjere, ali da Uprava osmisli mjere koje neće predstavljati kočnicu u nesmetanom poslovanju. Koliko je privrednicima poznato, u primjeni pojednostavljene carinske procedure na dosadašnji način, nije bilo problema niti zloupotreba.

Kantonalna privredna komora Tuzla, u ime privrednika Tuzlanskog kantona, predlaže:

- Da se donese Uputstvo o pojednostavljenom carinskom postupku po fakturi što prije stavi van snage, kako bi se primjenjivao postojeći pojednostavljeni carinski postupak, u skladu sa Uputstvom o pojednostavljenom postupku na temelju fakture ("Službeni glasnik BiH", broj 2/10).

OBRAZLOŽENJE

Prema mišljenju privrednika Tuzlanskog kantona Uputstvo o pojednostavljenom carinskom postupku po fakturi objavljenom u "Službenom glasniku BiH", broj 4/15 treba staviti van snage iz sljedećih razloga:

- Otežava poslovanje privrede Tuzlanskog kantona, a time i cijele privrede BiH,
- Uputstvo doneseno od strane direktora Uprave za indirektno oporezivanje koji nema ovlaštenja za donošenje ovog propisa. Poziv na član 15. Zakona o Upravi za indirektno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05) i član 61. stav 2. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09) ne daje pravo da direktor može donositi propise kojim se provode aktivnosti iz oblasti indirektnih poreza.
- 3.Pravni osnov za donošenje ovog propisa proizilazi iz odredaba člana 73. Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 57/04, 51/06, 93/08, 54/10 i 76/11). Ovlašteno tijelo za donošenje propisa potrebnih za provođenje aktivnosti iz oblasti indirektnih poreza je Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine (član 14. stav 3. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja, ("Službeni glasnik BiH", broj 44/03).
- Ukoliko, Uprava za indirektno oporezivanje smatra da je ovlaštena za donošenje propisa za provođenje indirektnih poreza, potrebno je da dopuni ili izmijeni član 6. Uputstva o pojednostavljenom carinskom postupku po fakturi na način da proširi spisak roba koje mogu koristiti pojednostavljenu carinsku proceduru, uz konsultacije sa Vanjsko-trgovinskom komorom BiH i Ministarstvom vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH.
- Navedeno je u ovo inicijativi koja ja upućena iz Kantonalne privredne komore Tuzla uz nadu da će svi relevantni organi poduzeti mjere iz svoje nadležnosti i udovoljiti zahtjevu privrednika sa područja ovog Kantona.

STRUČNA SLUŽBA KOMORE

Iz RMU Banovići...

Čerčić: “Do kraja godine znaćemo partnera u gradnji TE Banovići”

Tenderska procedura u toku - Cijena se kreće između 400 i 500 miliona eura –
Urađen idejni projekat

Do kraja ove godine znat će se ko će biti partner Rudnika mrkog uglja (RMU) Banovići u gradnji Termoelektrane (TE) Banovići. Tenderska procedura je u toku, izbor se sveo na četiri ponude, od čega su tri kineske kompanije i jedna evropska. TE Banovići biće jedina moderna termoelektrana u regionu pri čijoj će se gradnji u potpunosti poštovati EU standardi. Za gradnju TE Banovići tender je raspisan prošle godine. Munever Čerčić direktor rudnika, tvrdi da su već izdvojene četiri jako dobre ponude. Radi se o tri kineske kompanije i jednoj iz Evrope. **“Mogu slobodno da kažem da se cijena kreće između 400 i 500 miliona eura. Otplatni rok bi bio 15 godina, period gradnje odnosno povlačenja sredstava 5 godina”**, pojasnio je Čerčić za TV1. Prema njegovim riječima, najskuplja od pristiglih, ponuda je evropske kompanije. Zato je vrlo izvjesno da će banovićku termoelektranu graditi kineska kompanija. **“Od sve četiri ponude opremu koju nudi i evropska kompanija Abengoa su također proizvod kineskih kompanija tako da ne vidim uopće razlog zašto bježati od kineskih kompanija. Mi smo do sada i obišli nekoliko kineskih kompanija i ovih dana ponovo idemo u Kinu da pogledamo blokove koje su oni izgradili”**, dodaje direktor RMU Banovići. Jedna od kompanija koja se prijavila na tender, već gradi TE Stanari kod Doboja srbijanskog trgovca strujom Vuka Hamovića. Čerčić ipak tvrdi, ako prihvate ponude kineske kompanije, neće to biti isti model gradnje niti finansiranja. **“Nakon završetka kompletne procedure mi preuzimamo blok i blok ostaje u državnom vlasništvu, a Rudnik se obavezuje da kroz prodatu električnu energiju, Rudnik i TE vrata novac za**

gradnju tog objekta”, ističe Čerčić. Federalna vlada, dodaje Čerčić, do sada je davala punu podršku ovom projektu i čak je obećala nevjerovatno visoke bankovne garancije. Pored toga, u planu je i gradnja cementare. **“Već smo uradili idejni projekat. U narednih dva mjeseca očekujemo da možemo dobiti urbanističku dozvolu i time bi po istom modelu pokušali da dođemo do finansiranja”**, zaključuje Čerčić u razgovoru za TV1. Za RMU Banovići protekla godina bila je izuzetno uspješna. Završena je sa oko 4 miliona maraka dobiti i oko 15 miliona maraka realizovanih investicija. Kompanija je u protekloj godini zaposlila preko 200 novih radnika.

UGOVOR O ISPORUCI UGLJA VRIJEDAN 19 MILIONA KM

Rudnik mrkog uglja “Banovići” isporučice u ovoj godini kompaniji “Alumina” iz Zvornika 160.000 tona separisanog uglja u vrijednosti od oko 19 miliona KM, predviđeno je ugovorom koji su potpisali predstavnici ove dvije kompanije. Kompanija “Alumina” ugajl će u procesu proizvodnje koristiti za energetska postrojenja, potvrđeno je Sni u zvojničkoj kompaniji. Generalni direktor Rudnika mrkog uglja “Banovići” Munever Čerčić rekao je da se ugajl uredno isporučuje “Alumini”, koja redovno plaća preuzetu robu. Rudnik mrkog uglja “Banovići” isporučio je i prošle godine kompaniji “Alumina” istu količinu uglja u vrijednosti od 19 miliona KM.

D.K.

“Tuzlanska inicijativa”...

Poziv za spas privrede BiH

Upriličena konferencija za novinare

Inicijativa tuzlanskih intelektualaca u vezi s ekonomskom situacijom u Tuzlanskom kantonu bila je tema rasprave koja je održana u Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla. Inicijativu su pokrenuli profesori Univerziteta u Tuzli Edin Delić, Zlatan Begić i Vedad Pašić koji su Vladi i Skupštini TK, te organizacijama civilnog društva i javnosti uputili inicijativu kojom se traži zaustavljanje ekonomskog uništavanja ovog kantona i njegovih građana. **“Iako ova inicijativa nije prvi put izrečena i nije ništa posebno novo bh javnosti, ono što je novo i što nas je novo i što nas je jako obradovalo jeste neviđena reakcija javnosti. Od danas ta inicijativa dobija svoju novu fazu. Od danas pokrećemo nešto što smo nazvali “Tuzlanska inicijativa za ravnopravnost građana FBiH u raspodjeli javnih prihoda”,** kazao je za fenu Edin Delić, jedan od potpisnika inicijative. Inicijatori su, kako je rekao, kada je u pitanju TK, Vladi TK i izabranim poslanicima i delegatima u FBiH s područja ovog kantona, akademskoj zajednici, kantonima u FBiH, a koji su također pogođeni, uputili zahtjev da se podrži prijedlog za ukidanja dva stava Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, odnosno brisanje drugog i trećeg stava člana 9 ovog zakona, a kojim se, tvrde, neopravdano i neustavno diskriminira većina građana FBiH. **“Ovdje je riječ o koeficijentima kojima se uvećavaju prihodi za Kanton Sarajevo i Bosansko-podrinjski kanton. Ova mjera najviše pogađa Tuzlanski kanton i druge kantone u FBiH u nešto manjoj mjeri. Očekujemo da poslanici u Federalnom parlamentu shvate da je “voda došla do grla” i da će ova inicijativa biti razvijana dalje dok se ne osigura minimalna ravnopravnost građana naspram raspodjele javnih prihoda u FBiH”,** kazao je Delić.

Dodao je da ima saznanja da je kantonalna Vlada već radila određenu analizu te da je ova inicijativa jedna od tačaka jedne od sjednica Vlade. **“Još jednom pozivamo Vladu da shvati da je ovo stvar od velike ozbiljnosti za Tuzlanski kanton. Iako nije u nadležnosti Vlade, imajući u vidu posljedice koje se odnose na građane Kantona, smatramo da ona treba biti tijelo koje će voditi daljnje mjere kada je u pitanju provođenje ove inicijative”,** smatra Delić. Profesor Zlatan Begić je rekao da se “Tuzlanska inicijativa” pokreće s namjerom da građani, NVO sektor i institucije vlasti, kako na nivou FBiH, tako i svim kantonima, prepoznaju značaj ovoga istupa. “Ukoliko uz pomoć ove nepravilne raspodjele prihoda, ugušimo privredu u Tuzlanskom i Zeničko-Dobojskom kantonu, a tome naravno dodamo i kriminalnu privatizaciju, onda za par godina nećemo imati šta da dijelimo bez obzira na koeficijente”, istakao je na kraju prof. Zlatan Begić ističući da je ovo poziv za spas privrede BiH.

D.K.

Budući premijer sa privrednicima...

Gutić: “Dat ću punu podršku onima koji će TK izvući iz krize”

Zvanična posjeta kantonalnoj komori

Mandatar Vlade Tuzlanskog kantona Bego Gutić bio je u zvaničnoj posjeti Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla koja je za cilj imala konsultacije sa privrednicima radi određivanja smjernica i pravaca rada Vlade u mandatnom periodu i prijedloga mjera za poboljšanje stanja u privredi Tuzlanskog kantona. **“Kad su u pitanju privredni problemi u Tuzlanskom kantonu motor i lokomotiva u rješavanju svih problema trebaju biti zdrave firme, odnosno zdrav javni sektor. Ovdje sam da prezentiram svoj plan i program rada privrednicima našeg Kantona i Kantonalnoj privrednoj komori i očekujem da će oni to podržati. Očekujem da uspostavimo dobru saradnju, da organizujemo jedno tijelo koje će svakodnevno razmjenjivati infomacije”**, rekao je za medije budući premijer Gutić. Gutić je kazao a prenosi Fena, da će kao premijer TK, dati punu podršku ljudima u realnom sektoru, jer su to ljudi koji Tuzlanski kanton moraju izvući iz krize.

“Moramo vidjeti sta je to što njima stvara probleme u njihovom normalnom poslovanju. Na kantonalnoj i federalnoj vladi je da te kočnice oslobode i da omogućimo privrednicima našeg Kantona da u narednom periodu prošire svoje kapacitete i uposle ljude koji ne rade. U razgovoru sa privrednicima u Kantonalnoj privrednoj komori sam otvoreno govorio o svim problemima i načinima kako ih riješiti. Smatram da buduća Vlada mora učiniti sve kako bi se onima koji posluju olakšalo i omogućilo da se dalje razvijaju. Važno za Tuzlanski kanton je i to da pojednostavimo procedure koje otežavaju stranim investitorima da ulažu u naš kanton, u otvaranje novih radnih mjesta. Nerijetko smo u prilici čuti da mnogi i odustaju jer je procedura i suviše komplikovana. Na tome moramo ozbiljno poraditi”, poručio je mandatar kantonalne Vlade. Njegov je cilj, kako je rekao, da se napravi zajedničko tijelo koje će raditi na

analizi propisa koji regulišu poslovanje privrednih društava, odnosno da se vidi šta je od propisa na kantonalnom nivou što je smetnja, a onda da se vidi koji su to propisi na federalnom nivou. Nakon toga bi se uputila zajednička inicijativa prema nadležnim u federalnoj vladi i federalnom parlamentu za izmjenu tih propisa. **“Svakako da su najveći problemi doprinosi koji su najviši u regiji i mene raduje izjava mandatar za sastav federalne vlade Fadila Novalića koji je najavio smanjenje ovih nameta”**, rekao je Gutić. Nedret Kikanović, predsjednik Kantonalne privredne komore, kazao je da na reprezentativan način sa budućim premijerom žele obaviti konsultacije, te mu dati prijedlog mjera za poboljšanje stanja privrede na području TK. Dodao je da će se zajednički, na svim nivoima vlasti, insistirati da ove propise, koji su kočnica u boljem razvoju privrede, što prije otklone.

“Dolazak budućeg premijera u Kantonalnu privrednu komoru ukazuje na činjenicu da će privreda imati veliku podršku od buduće Vlade TK. Značajan je ovo potez premijera na početku njegovog djelovanja, potez kojim su više nego zadovoljni svi učesnici ovog skup a treba pomenuti da su u razgovoru učestvovali svi predsjednici odbora komorskih udruženja, članovi Upravnog odbora, Koordiancionog odbora Komore. Želje su da se obave konsultacije sa premijerom, da mu ponudio naše viđenje i mjere za poboljšanje stanja u privredi na području našeg kantona. Želja je da sa Vladom TK zajednički djelujemo premo višim nivoima vlasti kako bi se promijenili određeni propisi i na taj način otklonile kočnice razvoja privrede. Drago nam je da je premijer Gutić prvu posjetu upriličio baš Komori Tuzla”, istakao je predsjednik Kikanović. Dogovoreno je da svi prijedlozi privrednika budu pretočeni u zaključke sastanka i kao prilog Mjerama za poboljšanje stanja u privredi TK, koji će Komora dostaviti budućem premijeru, njegovim saradnicima, a u nadi da će hitnom pristupanju rješavanju nagomilanih problema, doći bolji dani za privredu Tuzanskog kantona.

D.K.

Prijedlog mjera za poboljšanje stanja u privredi tuzlanskog kantona

Analiza stanja privrede Tuzlanskog kantona – Prijedlog mjera

Socio-ekonomska analiza Tuzlanskog kantona, rađena za potrebe Strategije razvoja Tuzlanskog kantona 2016-2020 dala je detaljan uvid u stanje privrede Tuzlanskog kantona, te istakla najveće prednosti i slabosti naše privrede.

U 2013. godini, prema procjeni Federalnog zavoda za programiranje razvoja, BDP u Tuzlanskom kantonu je bio 2.620.858.000 KM, što je 15,6% BDP-a Federacije BiH. BDP per capita bio je 5.253 KM, te je za 27% ispod BDP per capita Federacije. Bruto domaći proizvod Tuzlanskog kantona kontinuirano raste u posmatranom periodu (2007-2013). Prosječna stopa rasta po glavi stanovnika je 3,2% u posmatranom periodu. Najveći BDP po glavi stanovnika je u općinama Tuzla i Banovići i iznosi oko 9.100 KM, dok je najniži BDP per capita u općini Sapna 1.321 KM.

Bruto domaći proizvod po glavi stanovnika (KM)							
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
USK	3.531	3.875	4.142	3.955	4.100	4.208	4.322
PK	4.152	4.634	5.703	5.061	5.237	5.414	5.606
TK	4.368	4.786	4.791	4.809	4.984	5.117	5.253
ZDK	4.854	5.342	5.754	5.460	5.664	5.819	5.984
BPK	4.896	5.446	6.186	6.074	6.415	6.613	6.839
SBK	4.072	4.483	4.579	4.593	4.772	4.906	5.044
HNK	6.642	7.319	7.095	7.513	7.800	8.015	8.239
ZHK	4.852	5.344	5.419	5.479	5.681	5.826	5.973
KS	11.864	12.956	12.371	12.757	13.151	13.437	13.730
K10	4.116	4.556	4.842	4.789	4.991	5.157	5.327
FBIH	5.899	6.480	6.516	6.582	6.820	7.001	7.188

Međutim, ono što predstavlja izazov u okvirima FBiH i u poređenju sa ostalim kantonima jeste kontinuirano loša pozicija BDP-a po glavi stanovnika Tuzlanskog kantona. Uzimajući u obzir sve kantone u FBiH i odgovarajuće BDP-e po glavi stanovnika dolazi se do podatka da je tokom 2007. i 2008. godine Tuzlanski kanton zauzimao 6 poziciju od 10 (kantona), da bi od 2011. do 2014. zauzeo 8 poziciju gdje iza TK ostaju Srednjobosanski i Unsko-sanski kanton.

Federalni zavod za programiranje razvoja analizira razvijenost kantona spram nivoa razvijenosti prosjeka Federacije BiH i to iskazuje indeksom razvijenosti. Rang razvijenosti kantona urađen je na osnovu 5 pokazatelja – stepen zaposlenosti, stepen nezaposlenosti, broj učenika osnovnih i srednjih škola na 1.000

stanovnika, BDP po glavi stanovnika i odsutno stanovništvo u odnosu na 1991. godinu. Indeks razvijenosti Tuzlanskog kantona u 2013. godini je za 1,5% veći od prosjeka Federacije, te Tuzlanski kanton prema razvijenosti zauzima četvrto mjesto od deset kantona Federacije BiH.

Nivo razvijenosti kantona u FBiH

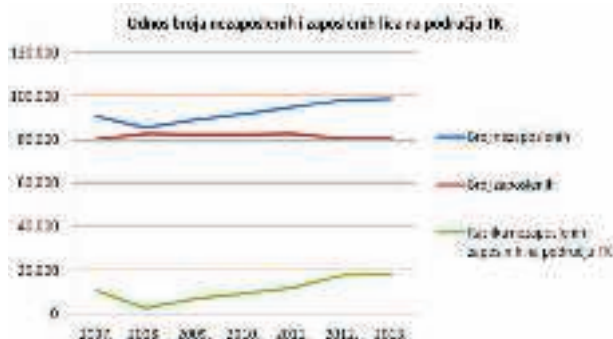
S obzirom da izvoz iz Tuzlanskog kantona raste po većoj stopi od uvoza u TK, prisutan je trend smanjenja vanjskotrgovinskog deficita koji se kreće oko 240 miliona KM. U 2013. godini je Tuzlanski kanton učestvovao u izvozu 18,48% čime je na trećem mjestu u Federaciji BiH, iza Sarajevskog i Zeničko-dobojskog kantona, dok je u ukupnom uvozu Federacije, učestvovao sa 13,14%. Pokrivenost uvozom izvoza Tuzlanskog kantona je značajno iznad Federalnog i državnog prosjeka i u 2013. godini je iznosio 81,1%. Najznačajniji izvozni proizvodi Tuzlanskog kantona su karbonati, peroksikarbonati, dijelovi za motore i koks, dok su najznačajniji uvozni proizvodi u TK kameni uglj koji se koristi za proizvodnju koksa, zračne ili vakumske pumpe i lijekovi.

Ukupan izvoz / uvoz iz kantona (000 KM)							
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Izvoz	564.476	952.724	754.990	1.009.619	1.136.705	979.775	1.028.914
Uvoz	646.446	1.509.082	1.092.142	1.266.810	1.386.654	1.258.049	1.267.969
Saldo trgovinskog bilansa	-81.969	-556.358	-337.151	-257.191	-249.948	-278.274	-239.055
Pokrivenost uvoza izvozom	87,3	63,1	69,1	79,7	82,0	77,9	81,1

U periodu 2011. - 2013. godina, prema evidenciji Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine iznos stranih ulaganja u Tuzlanskom kantonu bio je 62.303.082 KM, od čega najviše u 2012. godini kada je ukupan iznos direktnih stranih ulaganja u Kantonu iznosio 34.819.316 KM ponajviše zahvaljujući značajnim stranim investicijama na području općina Lukavac i Gradac. U 2013. godini najviši iznos direktnih stranih ulaganja zabilježen je u Tuzli, 33,49% od ukupnog iznosa direktnih stranih ulaganja u Kantonu u ovoj godini. Nepovoljno poslovno okruženje i nestabilna politička situacija su glavni razlozi za pad interesa investitora za Tuzlanski kanton, ali i cijelu Bosnu i Hercegovinu, te bi prioritet trebao biti stvaranje povoljnog okruženja koje će biti atraktivno za strana ulaganja, posebno u proizvodnu djelatnost.

Od izbijanja svjetske ekonomske krize, broj uposlenih u Tuzlanskom kantonu varira oko 81.000, dok u 2013. godini ima svoj minimum od svega 80.726 zaposlenih. U septembru 2014. godine broj uposlenih se povećao na 82.202 što je rast od 1,8% u odnosu na prosjek 2013. Od ukupnog broja, 68% zaposleno je u privrednom sektoru. Podaci o zaposlenosti na području Tuzlanskog kantona ne odražavaju stvarno stanje, jer ne uzimaju u obzir veliki broj osoba na području kantona koji su dio „sive“ ekonomije, kao ni osobe koje su zaposlene u inostranstvu. Nažalost, ne postoje zvanični podaci o nivou sive ekonomije na području Kantona, ali prema podacima Svjetske banke na području FBiH postoji između 180.000 i 200.000 lica koje rade „na crno“. Nezaposlenost u Tuzlanskom kantonu u septembru je bila preko 99.000 i taj broj konstantno raste od 2008. godine kada je bio najniži broj nezaposlenih od 85.700. Ukoliko se posmatra nezaposlenost u Tuzlanskom kantonu u okvirima FBiH i u poređenju sa drugim kantonima, može se zaključiti da je najveći broj nezaposlenih registriran u Tuzlanskom kantonu i to 25,25% od ukupnog broja nezaposlenih u FBiH. Stopa nezaposlenosti u 2013. godini iznosi 55,1% i Tuzlanski kanton je nakon Unsko-sanskog kantona, područje sa najvećom stopom nezaposlenosti u FBiH, sa stopom koja je za 16% veća od prosjeka FBiH. Ono što posebno zabrinjava jeste odnos broja zaposlenih i nezaposlenih lica na Tuzlanskom kantonu. Ovaj odnos se umnogome razlikuje od istog na nivou Federacije BiH. Broj lica koja traže zaposlenje u Tuzlanskom kantonu nakon 2000. godine je premašio broj zaposlenih osoba, a razlika nezaposlenih i zaposlenih se naročito pogoršava nakon 2008. godine.

Strateški ciljevi:

Za Tuzlanski kanton prioritet mora biti zaustavljanje trenda povećanja broja nezaposlenih i očuvanje postojećih i otvaranje novih radnih mjesta, posebno u realnom sektoru. Visoka nezaposlenost direktno i indirektno onemogućava punjenje budžeta i fondova,

stvara socijalnu nestabilnost i produbljuje siromaštvo. Stvaranje adekvatnog poslovnog okruženja i rasterećenje privrede je jedini način da se sačuvaju postojeći privredni subjekti i privuku nove investicije. Pri tome poseban značaj treba dati izvozno orijentisanim, proizvodnim preduzećima.

Prijedlog mjera:

- **Pokrenuti inicijativu prema Federalnoj vlasti za smanjenje doprinosa za radnike.**
- Doprinosi su trenutno među najvećim u Evropi (72%) i značajno opterećuju i guše privrednu aktivnost i onemogućavaju novo zapošljavanje. S obzirom na izrazito visoke obaveze koje poslodavac plaća, nerijetko se odustaje od novog zapošljavanja. Osim toga, podstiče se rad na crno i odbijaju investitori koji odlaze u države okruženja koje imaju povoljnije uslove zapošljavanja. Smanjenjem doprinosa bi kratkoročno pao priliv sredstava u fondove, ali u srednjem i dugom roku podstakli bi se poslodavci da prijave neprijavljene radnike, otvorila bi se nova radna mjesta i privukli investitori u Federaciju, što bi povećalo priliv sredstava u fondove.
- **Pokrenuti inicijativu za izmjenu Zakona o porezu na dodanu vrijednost kojim bi se omogućilo plaćanje PDV-a po naplati potraživanja kao i ukidanje prava na odbitni PDV za fakture koje nisu plaćene.**
- Ova mjera bi poboljšala likvidnost privrednih subjekata i podstakla očuvanje radnih mjesta, posebno u sektoru malih i srednjih preduzeća koja treba da budu pokretač privrednog razvoja. S obzirom da je nelikvidnost privrednih subjekata jedan od najvećih problema naše privrede, nužno je poduzeti sve aktivnosti koje će doprinijeti rješavanju ovog problema.
- Ukidanjem prava na odbitni PDV za fakture koje nisu plaćene, izbjegće se mogućnost manipulacije kod privrednih subjekata koji ostvaruju koristi kroz odbitni PDV, oštećuju budžet, a takođe ugrožavaju poslovanje svojih dobavljača i ostalih privrednih subjekata u tom lancu.
- **Budžet Tuzlanskog kantona mora imati razvojnu komponentu tj. podsticati izvoz i zapošljavanje.**
- Neophodno je aktivirati sve moguće uštede u Budžetu, a posebno one koje se odnose na kantonalnu administraciju. Smanjenje broja ministarstava, nova sistematizacija radnih mjesta i vraćanje ovlasti institucijama (npr. privrednoj komori) oslobodit će značajna sredstva. Sredstva koja se oslobode smanjenjem javne potrošnje i budžetskih rashoda, treba usmjeriti na subvencije, poticaje i kapitalne investicije. Neophodno je uspostaviti neposrednu koordinaciju sa općinama vezano za uštede i podsticaje.
- **Svođenje svih obaveza Fondova i Zavoda prema**

privrednim subjektima na mjesečni nivo (refundacije porodiljskog bolovanja, bolovanja preko 42 dana) pošto se trenutno po tim osnovima duuguje i po godinu i po dana.

- Omogućiti kompenzaciju obaveza između privrednih subjekata i državnih institucija i fondova, posebno Zavoda zdravstvenog osiguranja, s obzirom na visoka potraživanja i obaveze koje međusobno imaju. Mogućnost kompenzacije bi rasteretila obaveza i privredne subjekte i fondove, povećala likvidnost i sačuvala radna mjesta, posebno ženske populacije pošto spora naplata refundacija porodiljskog bolovanja privrednicima stvara velike finansijske troškove (posebno u tekstilnoj industriji) te izbjegavaju zapošljavati žene mlađe životne dobi koje planiraju formirati svoju porodicu.
- **Stvaranje kvalitetnijeg ambijenta za pokretanje novog biznisa**
- Identifikacija i smanjenje svih parafiskalnih nameta i administrativnih taksi koje se odnose na poslovanje privrednih subjekata. Neophodno je uvesti olakšice pri dobijanju potrebne dokumentacije, ukinuti naknade za građevinsko zemljište i druga opterećenja te ubrzati procedure za dobijanje dozvola da bi se podstaklo osnivanje novih preduzeća i zapošljavanje.
- **Osiguranje povoljnih kreditnih sredstava privrednicima i obrtnicima na Tuzlanskom kantonu.**
- Neophodno je oformiti kreditni fond na Tuzlanskom kantonu iz kojeg će se regresirati kamata za proizvodne investicije i omogućiti reprogram postojećih kredita kod izvoznih firmi kao i firmi iz poljoprivredne i prehrambene industrije (kamata 3,25 – 3,50%, rok povrata 10 godina).

- Primjer Kanton Sarajevo preko NLB banke
- Kreditne linije iz sredstava Budžeta Kantona Sarajevo
- Iznos: do 100.000
- Rok otplate: do 96 mjeseci
- Grace period: 12 mjeseci (uključen u rok vraćanja kredita)
- Kamata: 2,95% godišnje dekurzivno
- EKS: 3,18%
- Korisnici: mala i srednja sredstava sa Kantona Sarajevo
- Pojednostavljenje procedure dobijanja kredita kod komercijalnih banaka i otvaranje povoljnih kreditnih linija za izvoznike.
- Kreditni potencijal Razvojne banke FBiH usmjeriti na privredne subjekte za finansiranje novog zapošljavanja, izvoza i niskoakumulativne djelatnosti.
- Povećati garantni fond Tuzlanskog kantona proizvodnim firmama i izvoznicima koji nemaju dovoljnih sredstava za garancije za dobijanje kredita.
- **Subvencioniranje novoupisanih radnika**
- Nezaposlenost u Tuzlanskom kantonu je izrazito visoka i u

novembru 2014. u Zavodu za zapošljavanje prijavljeno je više od 99.000 nezaposlenih što predstavlja veliki teret za privredu i fondove. Zbog toga je neophodno uspostaviti efikasan mehanizam koji će obezbijediti transparentno i efikasno subvencioniranje stvarnog zapošljavanja novih radnika. Pri tome treba voditi računa da se izbjegne mogućnost manipulacije od strane privrednih subjekata prilikom korištenja subvencija.

- S obzirom na strukturu nezaposlenih, gdje je najviše nekvalifikovanih i niskokvalifikovanih kadrova, potrebno je potaknuti prekvalifikaciju i dokvalifikaciju nezaposlenih kroz grantove ili namjenske kreditne linije.
- **Povećanje domaće tražnje kroz realizaciju infrastrukturnih projekata (usmjereno za najugroženije sektore: građevinarstvo i industriju građevinskih materijala, industriju metala i nemetala)**
- pokrenuti aktivnosti za izgradnju auto puta Tuzla-Rijeka Sava i brze ceste Tuzla-Sarajevo
- izgradnja stambenih jedinica za građane i boračku populaciju
- razvoj ruralne infrastrukture putem povoljnih kreditnih linija i samofinansiranja građana (emisija obveznica)
- brža realizacija projekata iz strategije energetskog sektora koji se odnosi na Tuzlanski kanton.
- **Smanjenje neformalnog sektora (sive ekonomije)**
- Iako ne postoje zvanični podaci o rasprostranjenosti sive ekonomije, procjenjuje se da je 35% privredne djelatnosti u zoni sive ekonomije. Zbog toga je nužno osigurati kvalitetniji, neselektivan i transparentniji rad inspekcijских službi i tužilaštva u cilju zaštite privrednih subjekata koji posluju po zakonu i uredno ispunjavaju svoje obaveze.
- **Efikasnije korištenje budžetskih sredstava za poljoprivredu u cilju povećanja poljoprivredne proizvodnje.**
- striktna primjena Zakona i podzakonskih akata u oblasti podsticaja za poljoprivredu usklađenim sa agrorokovima i ciklusima proizvodnje
- uspostaviti bazu podataka u elektronskoj formi o korisnicima poljoprivrednih podsticaja, (mlijeka, mesa, voća i povrća) njihovim izvještajima o utrošku sredstava i povećanju proizvodnje
- stimulisati osnivanje specijalizovanih poljoprivrednih zadruga proizvođača sa malim posjedima
- formirati berzu poljoprivrednih proizvoda i otkup za robne rezerve
- poduzeti mjere za hitno rješavanje stečajnog postupka u firmama iz poljoprivredno-prehrambenog sektora
- u cilju zaštite stočnog fonda i unapređenja stočarstva uspostaviti potpunu kontrolu obilježavanja životinja
- uspostaviti nadzor funkcionisanja mliješkarskog lanca u cilju upošljavanja ruralnog stanovništva
- podsticati razvoj voćarstva i povrtlarstva razvojem primarne dorade i prerade u finalne proizvode
- obezbijediti povoljna startna ulaganja za plasteničku proizvodnju povrća gljivarstvo i pčelarstvo kao mogućnost zapošljavanja prigradskog stanovništva
- **Implementacija projekta „Proizvodimo – kupujemo domaće“**
- Cilj projekta je povećanje kvalitetne, diverzificirane i konkurentne ponude domaćih proizvoda i usluga putem povećane tražnje na bazi povećane kupovine domaćih proizvoda i usluga, na tržištu Tuzlanskog kantona.

STRUČNA SLUŽBA KOMORE

Imel i Ekonomski fakultet

Tehnološko - poslovna saradnja

Potpisan sporazum sa firmom IMEL, d.o.o. Lukavac

U prostorijama Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, potpisan je „Memorandum o razumijevanju o tehnološko-poslovnoj saradnji” između Ekonomskog fakulteta i kompanije Imel d.o.o iz Lukavca. Memorandum o tehnološko-poslovnoj saradnji predstavlja platformu i uspostavljanje okvira za ustupanje Imel-ovih softverskih rješenja Ekonomskom fakultetu u Tuzli u edukativne svrhe, a u okviru aktivnosti vezanih za uspostavljanje i razvoj Poslovno-edukacionog IT centra na Ekonomskom fakultetu. Time će biti stvorena mogućnost da se studentima Ekonomskog fakulteta u Tuzli obezbijedi znatno kvalitetnija praktična nastava iz svih oblasti ekonomske nauke počevši od menadžmenta, računovodstva, finansija, marketinga i informacionih tehnologija. Potpisivanjem Memoranduma stvoreni su uslovi za uzajamno pružanje naučnih, stručnih, poslovnih, praktičnih i organizacionih usluga, a kako bi bilo obezbijeđeno poboljšanje teorijskog znanja i praktičnog usavršavanja te priprema studenata Ekonomskog fakulteta za izazove poslovnog okruženja. Na sastanku kome su prisustvali - ispred firme Imel d.o.o. direktor Mevludin Čeliković sa saradnicom Amrom Brkić, te ispred Ekonomskog fakulteta dekan dr. sc. Safet Kozarević, vanr. prof. sa saradnicima doc. dr Meldinom Kokorović Jukan i dr. sc. Edinom Osmanbegovićem, vanr. prof., razgovarano je i o konkretnim projektima na kojima bi Fakultet mogao surađivati sa Imel-om. Obje strane obavezale su se na profesionalnu zajedničku saradnju na polju realizacije projekata vladinih, nevladinih i međunarodnih organizacija u cilju unapređenja poslovnog okruženja.

Pozitivan primjer - Saradnja škola i privrede

U Mašinskoj školi u Tuzli upriličeno potpisivanje ugovora kako bi se unaprijedila saradnja između obrazovnih institucija i privrednih subjekata. Na ovaj način učenici Srednje mašinske škole, smijer –zavarivač, moći će usvojena zanja i vještine kvalitetno primjeniti u praktičnoj nastavi. Potpisnici ugovora su Srednja mašinska škola u Tuzli i Institut za zavarivanje Tuzla. Ugovorom su stvoreni uslovi za kvalitetno odvijanje praktične nastave za smijer - zavarivač, javila je RTVTK Tuzla. Nakon završene edukacije učenici Mašinske škole, zavarivači, imat će licencu da mogu raditi na cijelom području Bosne i Hercegovine, te će na taj način biti konkurentniji na tržištu rada. Prvi čovjek ove obrazovne insitucije Emir Teskeredžić, navodi:

„Konkurentnost jedan je od razloga što smo pristupili potpisivanju ovog ugovora. Smijer – zavarivač je jako tražemo zanimanje. U isto vrijeme traži dosta materijalnih sredstava. Mi u našoj školi imamo kvalitetan nastavni kadar i dobar prostor. Međutim, problem je u materijalnim sredstvima. Ovim ugovorom riješili smo da naši učenici uz kvalitetan prostor praxu odvijaju u okviru kompanije koja je vodeća na prostoru Bosne i Hercegovine. Učenici će vrlo brzo i lako naći posao i biti konkurentniji na tržištu rada. Seid Zulić, direktor Instituta zazavarivanje Tuzla ističe: „ Sa aspjeta Instituta ovakav vid saradnje umnogome će doprinjeti boljitak i obrazovanju i privredi. Učenici koji prođu praxu u okviru naše firme biti daleko spremniji za potrebe tržišta“ Saradnja Instituta za zavarivanje i Srednje mašinske škole u Tuzli dobar je primjer saradnje našeg obrazovnog sisistema i privrede. Nadamo se da će ovakvih primjera u budućnosti biti još više.

D.K.

Sastanak kod predsjednika Komore...

Gold program za privredu TK

Razgovor o projektu, dosadašnjim iskustvima, mogućnostima koje nudi privrednicima, načinima apliciranja za sredstva koja se nude, modelitetima saradanje

Predstavnici Grant Programa USAID Sida GOLD posjetili su Kantonalnu privrednu komoru Tuzla. Sa Nedretom Kikanovićem predsjednikom Komore i njegovim najbližim saradnicima, razgovaralo se o projektu, dosadašnjim iskustvima, mogućnostima koje nudi privrednicima, načinima apliciranja za sredstva koja se nude, modelitetima saradanje. Istaknuto je na ovom sastanku kako postoje određene mogućnosti da privrednici sa područja Tuzlanskog kantona dobiju određena finansijska sredstva ali da dosadašnja praksa ukazuje na podatak da sa ovog područja nije bilo slučajeva dodjele sredstava privredi. Razlozi leže, kako su istakli predstavnici Programa, uglavnom u nekvalitetnim pripremama projekata i nepotpunim dokumentacijama. Uz kvalitetan pristupi izradi projekta, može se aplicirati i obezbijediti značajnih sredstava za razvoj poslovanja, akcenti su na četiri projektna cilja.

Putem Grant programa USAID Sida GOLD projekta finansiraće se aktivnosti usmjerene na rezultate koje doprinose ostvarenju poboljšanja kapaciteta za upravljanje lokalnom ekonomijom, poboljšanju „alata“ za provođenje ekonomskih aktivnosti, na funkcionalnim, održivim, transparentnim i institucionalizovanim mehanizmima za uključivanje aktera iz javnog i privatnog sektora i snaženju kapaciteta privatnog sektora. Kako je istaknuto na skupu, Grant sredstva se mogu koristiti za podršku aktivnostima u okviru tri široko definisane oblasti djelovanja, od kojih svaka ima različite ciljne korisnike, ciljeve, i očekivane rezultate. Tu se misli na opštinski razvoj, razvoj poslovanja i razvoj radne snage. Kada je u pitanju opštinski razvoj istaknuto je da će se aktivnosti koje se budu finansirale putem grant sredstava fokusirati na pružanje podrške realizaciji javno-privatnih partnerstava (JPP), obuku i širenje informacija, certificiranje, i druge aktivnosti koje doprinose razvoju sveukupne sposobnosti opštine da privuče investicije i kreira nova radna mjesta. Druga oblast se odnosi na razvoj poslovanja, inovativnost, te unapređenje izvoza a od velike važnosti je i treća oblast u koju će sredstva biti usmjerena a to je razvoj vještina radne snage na zahtjev, te povećanje kapaciteta za zapošljavanje kako bi se popunila radna mjesta budućnosti. Distribucija grant sredstava i broj dodijeljenih grantova unutar tri

glavne oblasti djelovanja ovisiće o kvaliteti projektnih prijedloga i njihovom potencijalu da ostvare maksimalan učinak na ciljeve USAID Sida GOLD projekta, fokusirajući se na kreiranje novih radnih mjesta, povećanje prodaje, prihoda, izvoza i investicija. Budžet Grant programa USAID Sida GOLD projekta iznosi 3.5 miliona američkih dolara. Program će se implementirati u nekoliko krugova, kroz potpuni i otvoreni konkurentski proces, u periodu od 2014. – 2017. godine. Iznos pojedinačnih grantova može se kretati između 5.000 i 100.000 američkih dolara koji su na raspolaganju ovim programom, istaknuto je na sastanku.

Predsjednik Kikanović i njegovi saradnici, informisali su se o svim značajnim segmentima u oblasti dokvalifikacija i prekvalifikacija radne snage, imajući u vidu da je to dio u kojem Komora može ponuditi usluge i pomoć. Ukoliko se stvore uslovi za zajednička djelovanja, prijedlog je da se u Komori pripremi program obuke kadrova, prekvalifikacija i dokvalifikacija u određenim privrednim granama u kod onih privrednih subjekta koji, nakon analiza, razgovora i anketiranja, istaknu objektivnu potrebu za stručnom radnom snagom.

D.K.

Novosti iz firmi članica Komore...

TC "OMEGA" SE ŠIRI ZA NOVIH 1200 M2

Kako je saopćeno iz Ureda za odnose sa javnostima TC Omega u Tuzli, najstariji šoping centar u gradu soli, nakon rekonstrukcija koje su rađene proteklih godina, uskoro će biti proširen za dodatnih 1200 metara kvadratnih zatvorenog prostora. Radovi koje MH „Građevinar“ Živinice izvodi na platou koji su ranije zauzimale ljetne bašte,

traju od novembra prošle godine, a trebali bi biti okončani u proljeće ove godine. Prema prvim dostupnim informacijama većina prostora koji je u izgradnji ima buduće zakupce. Omega Živinice vlasnik je pet prodajnih centara u Tuzli, u Sarajevu, Lukavcu, Živinicama i Kalesiji, sa ukupno 25.000 m² prodajnog prostora.

Novosti iz firmi članica Komore...

"GIPS-U" TUZLA SE PRIPAJA "AUT LUK" LUKAVAC

Nakon što je Junuzović-Kopex d.o.o. Lukavac povećao je vlasništvo u preduzeću Gradski i prigradski saobraćaj dd (GIPS) Tuzla na vlasništvo 82,8 posto dionica u ovoj kompaniji, preduzeću GIPS Tuzla, od 4. februara 2015. godine će biti pripojeno zavisno društvo „Aut luk“ d.o.o. Lukavac. Radi se o preduzeću koje upravlja Autobuskom stanicom u

Lukavcu, a u kojoj vlasnički udio također ima GIPS d.d. Tuzla, javio je tuzla.info. Odluka o pripajanju će prema svemu sudeći donijeti Skupština d.d. Gradski i prigradski saobraćaj Tuzla, koja će se izjasniti i o prijedlogu da se likvidira zavisno društvo "T&A Remag", koje je u vlasništvu GIPS TK-a.

Novosti iz firmi članica Komore...

TUZLANSKI AERODROM POVEĆAVA BROJ LINIJA

Međunarodni aerodrom Tuzla konačno je, nakon dugo vremena stao na noge, porastao je broj putnika, a još većem uspjehom menadžment se nadatokom 2015. godine. Svjesni su da su za postizanje takvih rezultata neophodna nova ulaganja i povećanje broja zaposlenih. Uprava Međunarodnog aerodroma Tuzla može biti zadovoljna rezultatima ostvarenim u 2014. godini. Broj putnika u odnosu na godinu ranije porastao je sa 65 000

na 158 000, a pretpostavlja se da će usluge Međunarodnog aerodroma Tuzla tokom 2015. godine koristiti oko 230 000 putnika. **"Pred nama je jako veliki zadatak izgradnje prilaznih svjetala na Međunarodni aerodrom Tuzla i samim tim poboljšavanje uslova uzlijetanja i slijetanja aviona sa Aerodroma. To su jako velike obaveze koje smo mi preuzeli i nadam se da ćemo uz pomoć resornog ministarstva i Vlade TK biti u mogućnosti da preuzete obaveze ispunimo"**, izjavio je za medije Rifat Karasalihović direktor Međunarodnog aerodroma Tuzla, prenose bh agencije. Naime, Vlada TK se obavezala da će izvršiti neophodna kapitalna ulaganja i na taj način podržati ovaj kapitalni projekat od velike važnosti za naš Kanton. Povećan broj putnika pratit će i

povećan broj letova, te produženje rada Aerodroma uvođenjem i druge smjene, tako da će Aerodrom raditi od 5,30 do 23,30. pozitivna vijest je i otvaranje novih linija već u junu ove godine. **"To su četiri nove destinacije: Oslo, Štokholm, Frankfurtu i Memingenu koji je blizu Minhena tako da će taj region biti zahvaćen i s tim će se iz Tuzle moći poletjeti na devet destinacija koje su ravnomjerno raspoređene po čitavoj zapadnoj Evropi"**, kazao je Karasalihović. Povećanjem broja letova ali i broja prevezenih putnika doprinjet će i većim prihodima tuzlanskog aerodroma od 30 do 40% za koliko bi se i umanjila potraživanja iz Budžeta TK.

Vijesti iz komorskog sistema...

BRUNO BOJIĆ: "TEHNIČKI PREGLEDI U FBIH JEDNI OD NAJKVALITETNIJIH U SVIJETU"

Trenutno u FBiH radi 165 stanica tehničkih pregleda. Dopredsjednik Vanjskotrgovinske komore BiH Bruno Bojić je na prezentaciji biltena o izvršenim tehničkim pregledima vozila u FBiH u protekloj godini istaknuo da se osim stanica u FBiH također mogu pohvaliti i tehnički pregledi u Republici Srpskoj. Bilten je izradio Institut za privredni

inženjering - IPI d.o.o. Zenica, a te podatke javnosti prezentiraju od 2007. godine. Stručni saradnik za nadzor u Institutu Semir Selimović kazao je da su stanice tehničkih pregleda u FBiH u 2014. godini pregledale 631.508 vozila, a da je u osmom mjesecu te godine zabilježen 4.000.000-ti pregled od 2007. godine. Zabilježeni podaci kazuju da je prosječna starost putničkih automobila 17 godina, velikih teretnih vozila 15 godina, teretnih vozila do deset tona 20 godina, dok je prosječna starost autobusa 18 godina. Prosječna starost velikih teretnih vozila se popravlja, a razlog tome je, smatra Selimović, međunarodni transport. Istakao je da je zabrinjavajuće što je prosječna starost autobusa 18

godina uzimajući u obzir da su autobusi koji su stari do tri godine već prešli milion kilometara. "Svaki treći autobus je stariji od 20 godina", naglasio je. Istaknuto je da se povećava i broj neispravnih vozila koji su vraćeni s tehničkog pregleda zbog niza kvarova među kojima su svjetla, kočnice, osovine, točkovi i drugi. Takvih slučajeva 2007. godine, od početka nadzora, bilo je 0,7 posto, dok je 2014. zabilježeno 4,6 posto. Selimović je dodao da je značajan broj vozila starijih od 30 godina koja na osnovu raznih zakonskih odredbi spadaju u grupaciju trajno registriranih vozila, ali da takva vozila "preskaču" odredbu obavljanja tehničkog pregleda radi potvrđivanja tehničke ispravnosti.

Vijesti iz komorskog sistema...

NOVI PREDsjedNIK ODBORA SEKTORA ZA GRAĐEVINARSTVO PRI PRIVREDNOJ KOMORI FBIH

Direktor kompanije Euro-asfalt Sarajevo Hamed Ramić izabran je za predsjednika Odbora Sektora za građevinarstvo pri Privrednoj komori FBiH (PKFBiH), dok je za njegovog zamjenika izabran Zoran Božić, direktor kompanije Tempo Vranica Mostar. Na proširenoj sjednici Odbora građevinarstva PKFBiH u petak u Sarajevu u novi sastav Odbora izabrani su i predstavnici kompanija: Energoinvest Sarajevo, Grupex

Velika Kladaša, Almy Gradnja Zenica, Hering Široki Brijeg, Entea Sarajevo, Tehnograd Company Tuzla, IGM Visoko, Luciana Lukavac, Dom Grad Domaljevac, GP Put Sarajevo, Džekos Sarajevo, Butmir Sarajevo i Inn Sarajevo. Sjednica Odbora građevinarstva PKFBiH, kojoj su prisustvovali predstavnici 113 firmi, bila je posvećena analizi položaja i poslovanja građevinarstva u Federaciji, odnosno u BiH. Direktorica Sektora za građevinarstvo PKFBiH Dženana Hodžić je izjavila da građevinari priželjkuju formiranje vlasti što prije, te od novog saziva Vlade FBiH očekuju da će uložiti napore da se održe njihove reference koje su teško stekli i da se unaprijedi poslovanje građevinarstva u budućnosti. "Cilj nam je da napravimo selektivni pregled šta su problemi, od institucionalnog

do zakonskog okvira, pa i onih tržišnih problema sa kojima se građevinari suočavaju", dodala je Hodžić, napominjući da su izradili program mjera koje bi trebalo što prije provesti. Navela je da je jedan od ključnih problema što građevinarstvo nema nadležno ministarstvo, već postoji disperzija na tri različita ministarstva - za prostorno uređenje, energetiku, rudarstvo i industriju, te promet i komunikacije. Stručnjaci naglašavaju da ovakva disperzija u rješavanju pitanja iz ove oblasti utiče na efikasnost u donošenju zakonske regulative, ali i tekuće problematike građevinarstva i zasigurno ne doprinosi razvoju konkurentnosti bh. građevinarstva. Stoga, građevinari očekuju da se formira ministarstvo za građevine ili eventualno direkcija za građevinarstvo.

Vijesti iz komorskog sistema...

ODRŽANA IZBORNA SJEDNICA SKUPŠTINE GRUPACIJE TRGOVAČKIH LANACA VTK BIH

U Vanjskotrgovinskoj komori Bosne i Hercegovine održana je izborna sjednica Skupštine Grupacije trgovačkih lanaca u BiH. Na Skupštini je, između ostalog,

usvojen Pravilnik o organizaciji i radu Grupacije kao i Poslovnik o radu Skupštine i Izvještaj o radu Grupacije i Odbora u proteklom periodu, te izabran predsjednik i dva potpredsjednika Grupacije i članovi Odbora. Za predsjednika i potpredsjednike izabrani su predstavnici najvećih trgovačkih lanaca u BiH, i to: Konzum d.o.o. Sarajevo, Bingo d.o.o. Tuzla i Tropic grupacija d.o.o. Banja Luka, a u prvom mandatnom periodu od 16 mjeseci, predsjednik će biti Ramiz Mušić iz Konzuma. U sastav Odbora ušli su predstavnici trgovačkih lanaca: Klas

d.d., Amko Komerc d.o.o., dm drogerie markt d.o.o., Penny plus d.o.o. i Fis d.o.o., s tim da je ostavljen prostor za kooptiranje predstavnika još nekih lanaca koji pokazuju interes za zajedničke aktivnosti Grupacije. Jednoglasno je usvojen i Program rada za 2015. godinu i predloženo da se prva sjednica Odbora Grupacije, na kojoj će se detaljnije precizirati naredne aktivnosti u skladu sa usvojenim programom rada i iskazanim interesima članica Grupacije, održi polovinom februara.

D.K.

Privreda TK u Virovitici - Jubilarni 20. Viroexpo

Potvrđen nastup privrede TK na 20. Viroexpu

Potvrde iz Bihaća, Češke, Slovačke – Kazahstan, nova zemlja na sajmu – Jubilarni 20. sajam "Viroexpo" od 27. februara do 1. marta – Mađarska zemlja partner – Velika Gorica gad partner sajma

Kantonalna privredna komora Tuzla će i ove godine predstaviti svoje članice u Virovitici. Zajednička sajamska postavka pod nazivom "Privreda TK" već nekoliko godina redovni je učesnik «Viroexpa» međunarodnog sajma gospodarstva, obrtništva i poljoprivrede a tako će biti i na jubilarnom 20. sajmu koji se održava od 27. februara do 1. marta ove godine. Predsjednik Komore Tuzla Nedret Kikanović izrazio je veliko zadovoljstvo pozivom i naglasio kako je čast prihvatiti poziv prijatelja iz Komore Virovitica, da firme sa područja Tuzlanskog kantona učestvuju na jednoj veoma značajnoj sajamskoj manifestaciji, priznatoj u široj regiji. "Kao i prethodnih godina, učinit ćemo maksimalne napore da obezbijedimo predstavljanje što većeg broja firmi članica Komore. Kao i do sada, predstaviti ćemo ih kataloški, uzorcima, reklamnim i propagandnim materijalom. Neizmjereno smo zahvalni za sve napore koje činite da nam omogućite nastup na 20. «VIROEXPO 2014» međunarodnom sajmu gospodarstva, obrtništva i poljoprivrede. Zahvalnost upućujemo za obezbijedeno osoblje i ustupljeni prostor", navedeno je u dopisu predsjednika Kikanovića kojim se i službeno potvrdio nastup. Inače, zemlja partner «VIROEXPO 2015» je Mađarska. Uz Mađarsku je učešće potvrdilo još nekoliko evropskih zemalja među kojima Turska, Njemačka a pristigao je i veliki broj pojedinačnih prijava. Za očekivati je da će ove godine biti oboreni rekordi po broju izlagača i posjetitelja. Na «VIROEXPU 2014» 19. međunarodnom sajmu gospodarstva, obrtništva i poljoprivrede, koji je održan u Virovitici, 24. – 26. siječnja 2014. god., sudjelovalo je 782 izlagača iz 25 zemalja: Albanije, Azerbajdžana, Austrije, Belgije, BiH, Crne Gore, Češke, Francuske, Hrvatske, Indije, Italije, Kine, Kosova, Mađarske, Makedonije, Nizozemske (koja je bila zemlja partner) Njemačke, Poljske, Rusije, Slovačke, Slovenije, Srbije, Švedske, Turske, Ukrajine. Sajam je posjetilo 23.400 posjetitelja. Dosadašnje zemlje partneri sajma bile su: Poljska, Češka, Mađarska, Rusija, Austrija, Njemačka, BiH, Slovačka, Makedonija, Ukrajina, Belgija i Nizozemska. Organizatori i pokrovitelji su Virovitičko-podavska županija,

Grad Virovitica, HGK – Županijska komora Virovitica, HOK – Obrtnička komora Virovitičko-podavske županije, Turistička zajednica Virovitičko-podavske županije i Poduzetnički inkubator Virovitičko-podavske županije. Tehnički realizator sajma je tvrtka Viroexpo d.o.o. (www.vpz.hr).

Potvrda i iz Bihaća, Češke, Slovačke, Kazahstana....

Predstavnici Privredne komore Unsko-sanskog kantona iz Bihaća potvrdili su Hrvatskoj gospodarskoj komori – Županijskoj komori Virovitica, nastup 11 izlagača na 20. „VIROEXPO-u 2015“ međunarodnom sajmu gospodarstva, obrtništva i poljoprivrede. Nakon intenzivnih međusobnih kontakata Hrvatske gospodarske komore – Županijske komore Virovitica s Veleposlanstvom Republike Češke u RH, Češkom agencijom za promicanje trgovine u RH te prijateljem grada Virovitice, gradom Vyškov, Češka je potvrdila nastup na 20. sajmu Viroexpo. Veleposlanstvo Republike Kazahstan, potvrdilo je HGK – Županijskoj komori Virovitica, sudjelovanje Republike Kazahstan na jubilarnom 20. Viroexpo-u međunarodnom sajmu, gospodarstva, obrtništva i poljoprivrede, u Virovitici, od 27. veljače do 1. ožujka 2015. godine. Potvrda sudjelovanja Republike Kazahstan na sajmu Viroexpo nastavak je kontinuiteta organizatora sajma, kojim se svake godine, na sajmu predstavlja jedna nova zemlja sa svojim gospodarstvom i ostalim specifičnostima. Juraj Priputen, veleposlanik Republike Slovačke u Republici Hrvatskoj i Boris Petrik prvi tajnik Ureda za ekomoske poslove i trgovinu Veleposlanstva Republike Slovačke u RH, potvrdili su Hrvatskoj gospodarskoj komori – Županijskoj komori Virovitica, sudjelovanje 26 izlagača iz Republike Slovačke na 20. sajmu Viroexpo 2015. u Virovitici.

D.K.

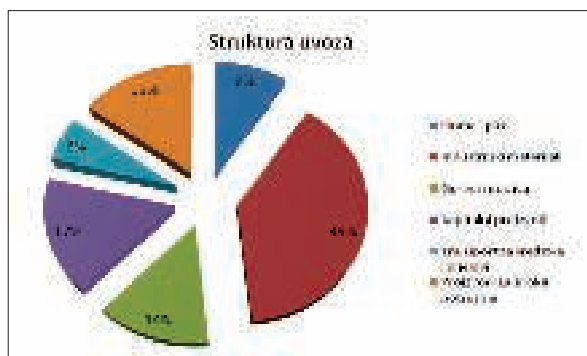
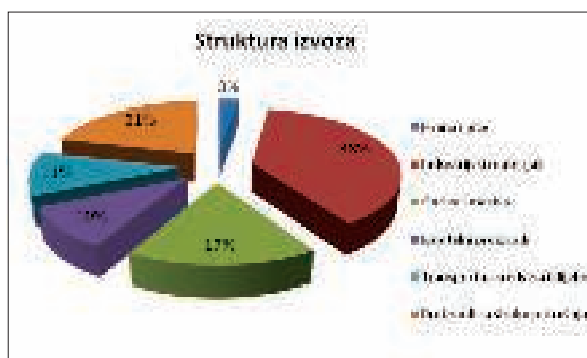

Privredna kretanja - 2014. godina

Informacija o privrednim kretanjima u TK u periodu I - XI 2014. godine

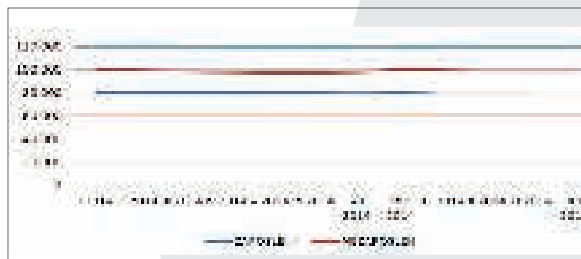
U periodu januar - novembar 2014. godine, ostvaren je rast obima industrijske proizvodnje u odnosu na isti period prošle godine u vrijednosti od 4,0%. Privreda Tuzlanskog kantona u novembru 2014. godine u odnosu na prosjek 2013. ostvarila je rast industrijske proizvodnje od 6,5%. U odnosu na isti period 2013. prerađivačka industrija ostvaruje rast od 7,3%, proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom 2,4% dok vađenje ruda i kamena ima pad od 0,2%. Proizvodnja kapitalnih proizvoda i trajnih proizvoda za široku potrošnju je na nižem nivou nego što je bila prošle godine u ovo vrijeme i to za 19,6% i 11,3% respektivno.

U 2014. godini iz Tuzlanskog kantona ukupno je izvezeno proizvoda u vrijednosti od 1.129.470.000 KM što je u odnosu na isti period prošle godine rast od 8%. U isto vrijeme je došlo do rasta uvoza od 3,62% te je uvezeno roba u vrijednosti od 1.293.074.000 KM. Pokrivenost uvoza izvozom je 87,35%, a u istom periodu prošle godine je bila 83,81%. Vanjskotrgovinski deficit je 163.604.000 KM, i manji je za 19% u odnosu na 2013. godinu.

Najznačajniji vanjskotrgovinski partneri Tuzlanskog kantona su Njemačka, Slovenija, Italija, Hrvatska i Austrija. Prema podacima Federalnog zavoda za zapošljavanje, na kraju novembra 2014. godine u Tuzlanskom kantonu je bilo zaposleno ukupno 81.950 osoba. U odnosu na prethodni mjesec, broj zaposlenih je manji za 0,2%, dok je u odnosu na prosjek 2013. godine broj zaposlenih veći za 1,6%. Prerađivačka industrija i trgovina zapošljavaju najviše osoba. Prema podacima Federalnog zavoda za zapošljavanje, u decembru 2014. godine je registrovano 98.797 nezaposlenih osoba ili 0,3% manje u odnosu na novembar 2014. Prema stručnoj spremi, najviše je KV i NKV radnika, a slijede osobe sa srednjom stručnom spremom.

	Nezaposlenost (XII 2014)
UKUPNO	98.797
Banovići	5.571
Čelić	2.735
Doboj-Istok	2.670
Gračanica	9.651
Gradačac	7.741
Kalesija	8.936
Kladanj	2.729
Lukavac	10.830
Sapna	2.621
Srebrenik	8.651
Teočak	1.854
Tuzla	20.560
Živinice	14.248

Prosječna neto plata u Tuzlanskom kantonu je iznosila 741,00 KM što je ispod prosjeka Federacije BiH. U odnosu na kantonalni prosjek iz 2013. godine, došlo je do rasta neto plaća za 1,4%. Najviše prosječne neto plate u Tuzlanskom kantonu su u sektoru proizvodnje i opskrbe el.energijom, dok su najniže prosječne neto plate u građevinarstvu.

STRUČNA SLUŽBA KOMORE

KANTONALNA PRIVREDNA KOMORA TUZLA
THE CHAMBER OF ECONOMY OF TUZLA KANTON
KANTONALE WIRTSCHAFTSKAMMER TUZLA

WWW.KPKTZ.BA

BUDITE I VI ČLAN

0 KOMORI → PRIVREDA TK → REGISTAR → VIŠE →

PRVA POSJETA MANDATARA GUTIČA KOMORI
Konzultacije sa privrednicima

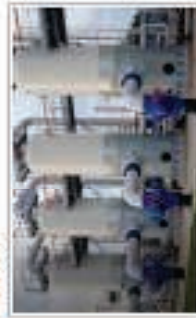
WWW.KPKTZ.BA

BUDUĆI PREMIJER SA
PRIVREDNICIMA

Zvanična posjeta Kantonainici

PRVA – PRICON WATER &
ENERGY™

Prezentacija u Komori, 25.

TREĆI JAVNI POZIV

Javni poziv za kandidovanje
Programa uložaka preostalog
fonda ministarstva energije, rudarstva i
inženjeringa / Federacija Bosne i Hercegovine

WWW.KPKTZ.BA

VIJESTI

NAJAVE POZVI

Buduci premijer sa
privrednicima
05.02.2015.

Usvajeni Poslovni plan
2015. - 2019.
20.01.2015.

Imali i Ekonomski
fakultet
25.01.2015.

Pozitivan primjer

26.01.2015.

Pripreme za 6. SSF
20.01.2015.

TUZLANSKI